

Verificarea cunoștințelor la limba și literatura română

Clasa a XI-a

August 2023

Subiectul I (30 de puncte)

Citește următorul fragment:

„Regele” poeziei românești, nu doar din perioada structurată de ideologia *Daciei literare*, ci din întreaga epocă pe care străbătuț-o, a fost – în conștiința contemporanilor – Vasile Alecsandri. Și nu numai al poeziei. Al întregii literaturi. Obiectiv judecând, nu încapă discuție că el a fost, în întregul spațiu cultural din veacul trecut, o personalitate predominantă. Heliade, Asachi, Kogălniceanu au impulsionat creația culturală, participând în același timp și nemijlocit la sporirea ei. Alecsandri, fără a-și asuma un rol de mentor (dar adunând în *România literară* toate talentele contemporane), a contribuit mai abundent și cu mai multă eficacitate decât oricare alt scriitor la umplerea de conținut a tuturor instituțiilor de cultură create după restaurarea domniilor pământene. Nu fără a se implica – situându-se constant între corifei¹ – și în toate mișcările istorice, în toate acțiunile politice prin care s-a făurit România. A fost codirector al Teatrului Național ieșean, redactor la *Propășirea*, colaborator la mai toate periodicele timpului, revoluționar dintre cei mai dârji și activi, autor în 1848 al celebrei *Protestație în numele Moldovei*, al *Omenirei* și al lui *Dumnezeu* și *Prințiapiile noastre pentru reformarea patriei*, unionist înfocat, autor al imnului *Unirii*, candidat la domnie în 1859, ministru al lui Cuza și al lui Carol, însărcinat cu importante misiuni diplomatice.

Scrisă în cursul a peste patru decenii, opera lui V. Alecsandri e mai vastă decât a lui Bolintineanu, dar nu atât de variată. Scriitorul a debutat în *Dacia literară*, cu nuvela *Buchetiera de la Florența*, iar editorial, tot în 1840, cu piesa de teatru *Farmazonul din Hârlău*, o comedie.

Dumitru Micu, *Istoria literaturii române*

Argumentează, într-un text de minimum 150 de cuvinte, dacă este necesară sau nu implicarea unui artist în acțiunile politice ale vremii în care trăiește, raportându-te atât la informațiile din fragmentul dat, cât și la experiența ta personală sau culturală.

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problema pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

22 de puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **8 puncte**

¹ corifeu (s.m.) = persoană cu rol conducător într-un domeniu de activitate; fruntaș, căpetenie; p. ext. personalitate de frunte într-un anumit domeniu.

Citește următorul text:

Aveam o muză, ea era frumoasă,
Cum numa-n vis o dată-n viața ta
Poți ca să vezi icoana radioasă, În
strai de-argint a unui elf de nea!
Păr blond deschis, de aur și mătasă,
Grumazii albi și umeri coperea,
Un strai de-argint strâns de-un colan auros
Strângea mijlocul ei cel mlădios! (...)

Crinul luminei strălucea în mână
Reflectând dulce mândrul ei obraz,
Razele dulci loveau fața-i senină,
Rotunzii umeri și-albul ei grumaz;
Părul lucea ca auru-n lumină,
Straiul cădea de pe-umeri de atlaz,
Ochi mari albaștri-n gene lungi de aur
Și fruntea-i albă-ntunecată-n laur! (...)

O, îmi șoptește numa-n dulci cuvinte
Neînțelese, pline de-nțelese,
O, îmi surâzi cu gura ta fierbinte,
Tu, înger blând cu ochii plini d-eres²,
Căci al tău zâmbet îmi aduce-aminte
C-un înger ești ce fu din cer trimes,
Ca să mângâi junia mea bogată
Cu-a ta zâmbire dulce și curată.

S-apropia, în aer suspendată,
Și brațul ei grumazu-mi cuprindea,
Priveam în sus la fața-i luminată,
La gura-i mică care surâdea
Din ochi albaștri raza-ntunecată,
Plină de-amor în ochiul meu cădea,
Talía ei subțire-n colan strânsă
Tremura scump de brațul meu cuprinsă.

Ea a murit. Am îngropat-o-n zare.
Sufletul ei de lume este plâns.
Am sfârmat harfa și a mea cântare S-
a înăsprit, s-a adâncit s-a stins.
Îmi plac a nopții turburate oare,
Îmi place de dureri să fiu învins;
O, de-aș orbi, de-aș amuți odată,
Că-n lume nu văd lumea căutată!

Eu nu văd munții înecați de nouri,
De care gându-mi vultur s-acăța;
N-aud a mării înmiite-ecouri,
Ce-n glasul meu măreț s-amesteca;
În codri-antici n-aud muget de bouri,
Trezind zilele vechi în mintea mea,
Codrul din munți, râul din vale-mi tace
De ce nu pot în praf a mă preface!"

Mihai Eminescu, *Aveam o muză*

Redactează un eseu de 300-600 de cuvinte despre apartenența fragmentului dat la curentul romantic. În redactarea eseului tău, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea fragmentului dat în curentul indicat; **10 p.**
- comentarea a două elemente de expresivitate semnificative pentru fragmentul dat; **20 p.**
- o comparație de cel puțin 100 de cuvinte cu un alt text studiat la clasă, aparținând aceluiași curent, în care să evidențiezi posibile asemănări și diferențe. **10 p.**

Pentru redactare vei primi **20 de puncte**: ortografie – 3 puncte; punctuație – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 4 puncte; abilități de interpretare – 4 puncte; organizarea ideilor în scris – 3 puncte; lizibilitate și așezarea în pagină – 3 puncte. Punctajul pentru redactare **nu** se acordă dacă lucrarea nu respectă limita minimă de spațiu indicată.

² eres (s.n.) = aici, păcat

Barem de notare

Subiectul I (30 de puncte)

Punctele se vor acorda astfel:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție; **3 puncte**
- enunțarea, dezvoltarea și exemplificarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate; **2 x (2p + 4p + 2p) = 16 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente; **3 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare; **3 puncte**
- respectarea normelor literare de exprimare, de ortografie și de punctuație; **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **1 punct**

Subiectul al II-lea (60 de puncte)

Punctele se vor acorda astfel:

A. Conținut: 40 de puncte

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea fragmentului dat în curentul indicat – **10 puncte** (2 x 5 p. = 10 p.)
- comentarea a două elemente de expresivitate semnificative pentru fragmentul dat – **20 de puncte** (comentariu nuanțat, cu justificarea relevanței aspectelor alese – 2 x 10 p.; comentariu parțial adecvat – 2 x 5 p.; comentariu superficial, schematic – 2 x 2 p.);
- o comparație de cel puțin 100 de cuvinte cu un alt text studiat la clasă, aparținând aceluiași curent – **10 puncte** (comparație adecvată, pe baza prezentării succinte a textului studiat, surprinzând posibile asemănări și deosebiri între cele două texte, cu respectarea limitei de spațiu – 10 p.; comparații parțial adecvate, cu respectarea limitei de spațiu – 5 p.; încercare de comparație, fără respectarea limitei de spațiu – 2 p.);

B. Redactare: 20 de puncte

- ortografie – **3 puncte** (0-1 erori – 3 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.);
- punctuație – **3 puncte** (0-1 erori – 3 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.);
- utilizarea limbii literare – **4 puncte** (stil și vocabular adecvate, varietatea lexicului – 4 puncte; stil și vocabular parțial adecvate – 2 puncte; vocabular monotonic – 1 punct);
- abilități de analiză și interpretare – **4 puncte** (relație adecvată între conținut și formă – 4 p.; relație parțial adecvată între conținut și formă – 3 p.; schematism – 1 p.);
- organizarea ideilor în scris – **3 puncte** (existența părților componente, înlănțuirea logică a ideilor, claritatea și coerența textului – 3 p.; text parțial organizat – 2 p.; lipsa introducerii sau a încheierii, discurs incoerent – 1 p.);
- lizibilitate și așezare în pagină – **3 puncte / 1 punct**;

Notă: Punctajul pentru redactare nu se acordă dacă lucrarea nu respectă limita minimă de spațiu indicată.